

VELIKA ZAVEZNIŠKA ZMAGA NA EGIPTSKI FRONTI!

Zavezniki zdrobili italijanske in nemške pozicije in ujeli 9000 vojakov. Italijani apelirali za premirje, da pokopljejo svoje mrtve. Nemški general Stumme ubit. Sedem tisoč ameriških vojakov se izkrcalo v egiptski luki. — Velike japonske izgube v bitkah pri Solomoni. — Rusi ustavili nemško ofenzivo na kavkaški fronti

Egipt. 5. nov.—Osiščne vojske v neredu preko Egipta. Zavezniško oboroženo silo, ki po dveh letih začela ofenzivno velike obsege. Italijani dobili tako težke udarce v sektorju fronte, da so apelirali za premirje, da pokopljejo svoje mrtve. Ali bodo zavezniki odzvali na to, ni znano. Nemški general Stumme ubit. Sedem tisoč ameriških vojakov se izkrcalo v egiptski luki. — Velike japonske izgube v bitkah pri Solomoni. — Rusi ustavili nemško ofenzivo na kavkaški fronti

Okolnih in motornih kolon ter pehotnih enot v sredini kavkaške fronte, pravi uradni komunikacije. Ofenziva se je pričela, ko so Nemci okupirali Nalčik, mesto v vzhodni Kavkaški gorovja. Cilj ofenzive je bil dosega militarnih ciljev, ki vodi v bogate oljne pokrajine na drugi strani tega gorovja. Poročila s fronte pravijo, da je nemško poveljstvo vrglo tanke, oklopne kolone in armado 75.000 vojakov v ofenzivo, da zlomi odpor ruske oborožene sile. Mesto Ordžonikidze, prej Vladikavkaz, kjer se začne militarna cesta, je oddaljeno okrog 60 milj od Nalčika.

Po kratkem odmoru so Nemci obnovili napade na ruske pozicije na stalingrajski fronti, a so bili vrženi nazaj z velikimi izgubami. Čez dva tisoč nemških vojakov je padlo v bitkah z Rusi. Slednji so odbrali vse pozicije na tej fronti. G. Aleksandrov, načelnik biroja za propagando, je dejal, da so Nemci izgubili deset milijonov vojakov na ruskih frontah od začetka vojne. Število ujetih vojakov, ranjenih in ubitih je v neko egiptsko vojaško posadka o 1000 mož je v pasti pri Tel el Sidu, iz katere se najbrže izmotala. Britska armada dobila deset milj naprej v dveh dneh.

Washington, D. C., 4. nov.—Nemci so izkrcali nove čete na italijanski, največjem otoku v sredozemski moravi, kljub bombardiranjem ameriških bojnih letal. Poroča mornarični urad. Čete so se izkrcale na vzhodni strani letališča, ki ga ameriški pomorščaki. Po dostavi, da Američani še naprej napadajo japonske pozicije na zapadni strani letališča. Prav je bila japonska sila na morju in v zraku v boju z Američani, še ni nobenega znamenja, da ne bo ponovnih napadov, da iztrga Guadalupino iz ameriških rok. Mornarični uradnik Frank Knox je po optimizmu in poudaril, da se Japonci pripravljajo na nadaljnje napade. Ti bodo prav tako uspešni, kot so bili napadi na udarce, katere je Japonci, umaknila s pozorišča. Japonci so prej naznanili potop italijanskih japonskih bojnih podmornic in bojna letala so začeli operacije pri razminovanju otokih potopile italijanske 133 japonskih letal transportov.

Melbourne, Avstralija, 4. nov.—Zavezniška sila na kopnem proglašena za zmago. Naprej na Novi Gvineji in na japonski odločki, ki je bil v oči, strategični točki, ki je bila ključna za severno otoko, katero so Japonci okupirali. Zavezniške čete prodirajo naprej od Kokode, japonske baze, katero so okupirale v letih.

Washington, D. C., 4. nov.—Dinghe M. Foot, tajnik ministrstva za ekonomsko vojno, je na shodu v Londonu orisal učinke bombardiranja nemških mest iz zraka in poostrove ekonomske blokade. "Očitno je, da," je dejal, "da so letalski napadi na nemška industrijska središča povzročili akutno pomanjkanje stanovanj. Upoštevati je treba ne samo številne porušene poslopj, temveč tudi uničenje onega, kar se je nahajalo v njih. Pomanjkanje potrebnih je bolj akutno v Nemčiji kot Angliji."

Foot je dalje rekel, da se Velika Britanija ne poslužuje ekonomskega orožja v polnem obsegu iz diplomatskih razlogov. Britska vojna mornarica uspešno izvaja blokado Evrope in vsa pristanišča, v katerih se nahajajo parniki, so pod nadzorom. Sovražnik ne more dobiti iz teh pristanišč potrebnega blaga.

"Ko se bo pisala zgodovina te vojne, bo moralo biti priznano dejstvo, da se je najbolj važna borba vršila proti plovbi sovražnih parnikov v severnih vodah," je rekel Foot. "Nemčija, ki je v prvi vrsti sila na kopnem, je ranljiva na morju, ker mora po morju dovažati železno rudo."

REPUBLIKANSKA STRANKA ZMAGA LA PRI VOLITVAH

Število republikancev se povečalo v obeh zbornicah

ZMAGA PROGRESIVCEV V WISCONSINU

Republikanski kandidati za guvernerje so zmagali v New Yorku, Californiji, Connecticutu, Michiganu, Idahu in Marylandu, kjer so bili doslej guvernerji demokrati. V vseh drugih državah, ki imajo republikanske guvernerje, so ti odbrali svoje pozicije. Izjema je Wisconsin, kjer je progresivci Orland S. Loomis porazil republikanskega guvernerja Juliusa P. Hella.

Senator George W. Norris, neodvisen iz Nebraska, ki je podpiral Rooseveltovo administracijo, je bil porazen. Zmagal je republikanec Kenneth S. Wherry. Norris, ki je star 81 let, je bil senator pet terminov.

V New Yorku je bil izvoljen za guvernerja republikanec Thomas E. Dewey z večino 600.000 glasov. Pozicija guvernerja je prišla v republikanske roke po dvajsetih letih. Kandidat demokratske stranke za guvernerja je bil John J. Bennett. Dewey je dobil večino glasov celo v mestu New Yorku, trdnjavi demokratske stranke. Kongresnik Fish, republikanec in vodilni izolacionist pred japonskim napadom na Pearl Harbor, je bil ponovno izvoljen.

V Illinoisu je bil ponovno izvoljen za senatorja republikanec Wayland C. Brooks z večino okrog 200.000 glasov. Njegov protikandidat je bil demokrat Raymond S. McKeough. Republikanec Stephen A. Day, ki so mu očitali, da je bil orodje nacijskih agentov v tej državi, je bil ponovno izvoljen za kongresnika. Njegov protikandidat je bil Benjamin S. Adamowski. Kandidatje demokratske stranke v čikaškem okraju za sodnike, šerifa in druge mestne in okrajne pozicije so zmagali. Največ glasov je dobil demokrat Edmund K. Jarecki, ki je ponovno kandidiral za okrajnega sodnika.

Očitno je, da je izid volitev udarec Rooseveltovi administraciji, največji, odkar je Roosevelt v Beli hiši.

Kralj Peter dobil Rooseveltovo poslanico

London, 4. nov.—Anthony J. Drexel Biddle, bivši ameriški poslanik na Poljskem in sedanji poslanik pri ubežnih vladah v Londonu, je izročil poverilico in Rooseveltovo poslanico jugoslovanskemu kralju Petru. "Glas Jugoslavije, naznanjač vaše prevzetje oblasti v kritičnem času, se je slišal po vsej Ameriki," se glasi poslanica. "Izražal je pravico do življenja v svobodi. Pravilno je, da Amerika in Jugoslavija izmenjata poslanika v času, ko so ljudstva obeh držav združena v duhu bolj nego kdaj prej."

Amerika opazuje razvoj v Indiji

Politične stranke se ne morejo zediniti

Washington, D. C., 4. nov.—Ameriški državni departament opazuje razvoj v Indiji, ker se nanaša tudi na razplet vojnih operacij na Daljnem vzhodu, noče pa komentirati konflikta med indijskimi nacionalisti in britsko vlado. Vprašanje je, kaj Amerika lahko stori, da se konflikt izravna.

Wendell L. Willkie, ki je kot Rooseveltov odposlanec obiskal Srednji vzhod, Rusijo in Kitajsko, je po povratku v Ameriko sugeriral, naj Rooseveltova administracija prevzame vlogo posredovalke med Indijo in Veliko Britanijo, da se očitno, da se ne bo vmešavala, če ne bo direktno povabljena z ene ali druge strani.

Možno je, da se Roosevelt strinja z Willkiejevo sugestijo, da zaradi svoje pozicije neče tega razkriti. Predstavniki britske vlade gledajo na indijski problem s svojega vidika, ne z ameriškega. Oni so še izjavili, da Indija dobila popolno neodvisnost, kadar bo osište poraženo, ne pa zdaj, ko je izpostavljena nevarnosti japonskega napada. Velika Britanija mora držati Indijo, ker bi bila varnost sveta ogrožena, če bi se Japonci zadržali v Indiji.

Glavni pogoj, ki ga je Velika Britanija stavila, je dosega sporazuma med indijskimi političnimi strankami. Ona vidi razkosanje Indije na več neodvisnih držav. Namesto ene moške Indije bi nastalo več šibkih, ki bi se kavsale in grile med seboj.

Vse indijske politične stranke zahtevajo neodvisnost, zediniti pa se ne morejo glede ustave, političnega in socialnega programa. Namesto da bi se strle skupaj, se pripravljajo, da dobijo vodilno pozicijo.

Vseindijski kongres, stranka nacionalistov, katerih duhovni vodja je Mohandas K. Gandhi, bi bila pripravljena skleniti kompromis z Japonci. Gandhi je še večkrat naglašal, da je kompromis z Japonci mogoč. Gotovo je, da Muslimanska liga ne bi kooperirala s kongresom nacionalistov, ker je za ustanovitve separatne muslimanske države.

Smuts preprečil nacijski puč

Johannesburg, Južnoafriška unija, 4. nov.—Avtoritete so razkrile, kako je general Jan Smuts, ki je bil justični minister, preprečil nacijski puč v tej bivši nemški koloniji. Smuts je predsednik vlade Južnoafriške unije, v kateri Nemci tvorijo večino prebivalstva. Ako se bi bil puč posrečil, bi bil morda Hitler začel vojno v aprilu leta 1939. Agent Gestapa, nacijske tajne policije, je prišel v Windhoek z namenom, da organizira nacijske grupe tamkaj za puč. Britska tajna policija je bila informirana o naklepu in je "takoj obvestila Smutsa. On je poslal 600 policajev v mesto dva dni pred datumom nameravanega puča in ga preprečil.

Nadaljnji štirje Čehi ustreljeni

London, 4. nov.—Nadaljnji štirje Čehi so bili ustreljeni v Pragi po poročilu, ki ga je dobila češka ubežna vlada. Nacijsko sodišče jih je obsodilo v smrt zaradi sabotaže in sovražnih aktivnosti proti Nemčiji.

Ameriški diplomat dospel v Moskvo

London, 4. nov.—General Patrick Hurley, ameriški poslanik v Novi Zelandiji, je dospel v Moskvo iz Egipta. Naznanilo o prihodu je objavila moskovska radiopostaja.

Bombne eksplozije v francoskih mestih

Zavezniki naj pojasnijo cilje

Diplomat priporoča ustanovitev skupnega sveta

New York, 4. nov.—Walter Nash, novozelandski poslanik v Washingtonu, je dejal, da je čas prišel, ko morajo zavezniki po dati jasno izjavo o svojih vojnih ciljih, orisati svoje namene v obliki, ki jo bodo vsi razumeli, da svet izve, za kaj se združeni narodi bore v tej vojni.

Nash je govoril na zborovanju organizacije Foreign Policy Assn. V svojem govoru je priporočal ustanovitev skupnega zavezniškega sveta, čigar naloga naj bi bila uresničitev ciljev v zvezi s povojno rekonstrukcijo. "Jasna deklaracija, da združeni narodi ne bodo izkoristili zmage za izkoriščanje in dominacijo katerega koli ljudstva, temveč ustvarili večje in boljše prilike vsem, je potrebna," je rekel Nash. "Taka deklaracija bi bila udarec propagandi, ki jo vodi osište sile."

Na zborovanju je govoril tudi Andre Philip, član odbora borbenih Francozov in vodja francoskih socialistov, ki je pobegnil v Anglijo in je nedavno dospel iz Londona v Ameriko. On je dejal, da je naloga tega odbora osvoboditev Francije in ponoven vstop v vojno na strani združenih narodov.

Namen Hessove misije razkrit

V Anglijo je prišel kot Hitlerjev odposlanec

London, 4. nov.—List Daily Mail je citiral izjavo Patricka Dolana, bivšega župana v Glasgowu, Škotska, da je Rudolph Hess prišel v Anglijo kot Hitlerjev odposlanec, da jo dobi za sklenitev separatnega miru z Nemčijo. Hess je upal, da bo dobil gasolin in se lahko vrnil v Nemčijo v 48 urah.

Hitlerjevi mirovni pogoji, kot jih je orisal Hess, so vključevali vrnitev vseh bivših nemških kolonij Nemčiji, izročitev dela britskega bojnega brodograja in letalske sile in plačitev odškodnine. Anglija naj bi postala nemška kolonija s Hitlerjem kot diktatorjem in Hessom kot zaščitnikom. Nemčija naj bi dobila vse pokrajine ob Atlantiku, obrežje zapadne Afrike, Sirijo in Palestino, ponemčila vso Evropo in ta bi morala priznati Hitlerja za gospodarja. Kontrola nad Suežskim prekopom naj bi dobili Nemčija in Italija, Korziko in Tunisijo naj bi dobila Italija, Španija pa francoski Maroko in Gibraltar.

Hess je dejal, da se noče sestati s premierjem Churchillom in člani njegovega kabineta in da mora biti njegova vlada strmo glavljenja, ker je provocirala vojno.

Sin britskega poslanika ubit na egiptski fronti

Washington, D. C., 4. nov.—Tu je bilo naznanjeno, da je sin lorda Halifaxa, britskega poslanika v Washingtonu, padel na egiptski fronti. Poslanik je bil informiran o smrti svojega sina.

Zarota proti zagovornikom kooperacije z naciji

NEMSKI GOVERNER NA POLJSKEM ODSTAVLJEN

Vichy, Francija, 4. novembra.—Bombne eksplozije so se pripetile skoro istočasno v desetih največjih mestih neokupirane Francije, in povzročile veliko razdejanje in razkrile obstoj splošne zarote proti zagovornikom kooperacije med Francijo in nacijsko Nemčijo. Bombe so pokale na predvečer konvencije nacijskem naklonjene stranke v Parizu, katere vodja je Jacques Doriot, bivši komunist. Pokrajinski uradi te stranke so bili tarča bomb.

Dve bombni eksploziji sta se pripetili v Vichyju, ena v glavnem stanu Doriotove stranke, druga pa v propagandnem uradu maršala Petaina. Oba urada sta bila porušena.

To je bil prvi bombni napad na vladni urad v neokupirani Franciji. Druge bombne eksplozije so se pripetile v Niceju, Annecyju, Limoges, Clermontu, Ferrandu, Perigueuxu, Marsellu, Montclucnu, Roannu in Lyonu. Ena oseba je bila ubita in več ranjenih pri eksploziji v Limoges pred vhom v urad Doriotove stranke.

V Lyonu, središču nedavnih delavskih nemisov, se je pripetilo osem bombnih eksplozij, ena v Niceju, ena v italijanski garaži in ena v kavarni Royal. Lastnik kavarne, ki je bila porušena, je Doriotov pristaš. Bombna eksplozija v Petainovem propagandnem uradu v Vichyju je uničila pohištvo in razbila šipe v bližnjih poslopjih. Urad se nahaja v glavnem delu mesta.

Policija trdi, da so bombne eksplozije znamenje opozicije proti Doriotovi stranki in protest proti Lavalovi vladi in njeni odredbi glede konspiracije francoskih delavcev za dela v Nemčiji. Guvernik na radiopostaji je dejal, da so zarotniki židje, komunisti in pristaši generala Charlesa de Gaulle, načelnika borbenih Francozov.

London, 4. nov.—Sem dospela vest pravi, da je Hitler odstavil dr. Hansa Franka, generalnega guvernerja na Poljskem, in da bo aretiran. V Berlinu so se prej krožile govorice, da bo Frank dobil brco.

Frank je bil odstavljen zaradi pomanjkanja, ki jih je naredil na dušnem kongresu, ko je priporočal, da države, spadajoče v okvir "novega reda", dobe omejeno neodvisnost. Njegovo priporočilo je izzvalo jezo ogrskih in rumunskih krovov. Frank se je zameril tudi vojaškim voditeljem, ker ni dosegel kompromisa s Poljaki, ki so ga zahtevali vojaški krogi. Ti smatrajo Poljsko za važno torišče v ozadju nemško-ruske fronte. Guverner si je tudi nakopal jezo voditeljev nacijske tajne policije, ki trdijo, da bi Poljaki revidirali svoje stališče, če bi imeli gestapoveci proste roke.

Sovjetska preiskava nacijskih brutalnosti

Moskva, 4. nov.—Svet sovjetskih komisarjev je ustanovil posebno komisijo in ji poveril preiskavo brutalnosti, ki so jih izvršili Nemci v teku vojne. Za načelnika komisije je bil imenovan Alekaj Nikolajevič Tolstoj, pesnik in novelist, za člana pa kievski nadškof in N. M. Švernik, načelnik eksekutivnega odbora ruskih strokovnih unij.

(Prižemba uredn. — Ameri-
kanski Slovenec je pred nekaj
dnevi objavil poročilo, ki je kre-
ditirano vatikanskim virom in
katero se v jedru glasi, da ru-
ski komunizem ni tako hud
zver kot so včasih mislili. Na-
zem je hujša zver, ker vsebuje
neke vrste poganstvo, katero sa
človeka prime in drži, dočim
komunizem gola bogotajstvo, i-
nikjer dolgo ne drži . . . Rusi
komunizem torej ni več nevi-
ren katolicizmu . . .)

Člani unije ladjegradniških delavcev na delu v ladjeoddelnici 1008

